
Vergaderjaar 1995–1996

24 714

Verslag van de commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten over haar werkzaamheden in het jaar 1995

Nr. 1

VERSLAG

Vastgesteld 19 april 1996

De commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten¹ heeft de eer verslag uit te brengen over haar werkzaamheden in het jaar 1995.

De voorzitter van de commissie,
Wallage

De griffier van de commissie,
Van der Windt

¹ Samenstelling:
Bolkestein (VVD), Wallage (PvdA), voorzitter,
Wolffensperger (D66) en Heerma (CDA).

S–RW

1. Samenstelling van de commissie

In de verslagperiode onderging de samenstelling van de commissie geen wijziging.

2. Beknopt overzicht van de in de verslagperiode verrichte werkzaamheden

De commissie bracht op 20 maart 1995 een bezoek aan de Binnenlandse Veiligheidsdienst. Tijdens dat werkbezoek werd met de minister van Binnenlandse Zaken en de leiding van de dienst uitvoerig van gedachten gewisseld over de taken en de werkwijze van de dienst. Voorts kwamen enkele uiteenlopende operationele aangelegenheden aan de orde.

Op 4 april 1995 kwam de commissie in vergadering bijeen met de minister van Binnenlandse Zaken, in welke vergadering gesproken werd over enkele operationele aspecten, die zich niet lenen voor opnemering in het Jaarverslag van de dienst over het jaar 1994. De algemene conclusie was dat er reden tot zorg bestaat over enkele ontwikkelingen en dat een toekomstgerichte benadering van die ontwikkelingen geboden blijft. In dit licht gezien werden besprekingen gewijd aan het vraagstuk van de grote steden en aan de integriteit van de openbare sector.

De samenwerking met zusterdiensten verloopt uitstekend.

Er wordt (verder) gewerkt aan een nauwere samenwerking met diensten uit Midden- en Oost-Europa, mede gelet op de wederzijdse belangen daarvan.

De schoning van de BVD-dossiers kwam in deze vergadering tevens aan de orde.

Op 7 juni 1995 besprak de commissie de situatie op Aruba met de minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken en met de minister van Binnenlandse Zaken. Daarbij kwamen ontwikkelingen in bespreking met betrekking tot de veiligheid. Ook werd gesproken over de samenwerking met de veiligheidsdienst van Aruba (VDA), waaromtrent het streven er op is gericht het functioneren van die dienst verder te optimaliseren.

Van 30 juni tot en met 2 juli 1995 werd te Warschau een internationale conferentie gehouden over het parlementaire toezicht op inlichtingen- en veiligheidsdiensten, onder meer georganiseerd door het «Center for National Security Studies» en de Poolse afdeling van «Helsinki Foundation for Human Rights». In de talrijke debatten stond de vraag centraal op welke wijze toezicht kan worden uitgeoefend op deze diensten.

In het bijzonder de Midden- en Oosteuropese landen hebben te maken met een cultuuromslag, waarmee nog niet goed raad wordt geweten. De commissie was tijdens de conferentie vertegenwoordigd door haar griffier.

In de vergadering van 31 augustus 1995 besprak de commissie met de minister van Binnenlandse Zaken enkele achtergronden omtrent het op hande zijnde proefschrift van de heer Engelen over de geschiedenis van de Binnenlandse Veiligheidsdienst. De minister gaf een uiteenzetting over de totstandkoming ervan, de gevolgde werkwijze en, in het bijzonder de gescheiden verantwoordelijkheden ten aanzien van de opdrachtverlening en de inhoud.

De minister ging bovendien kort in op de samenwerking tussen de Binnenlandse Veiligheidsdienst en de Turkse geheime dienst.

Op 11 oktober 1995 kwam de commissie bijeen zonder de aanwezigheid van een lid van het kabinet. In deze vergadering werd beraadslaagd over de wijze waarop de commissie zou dienen te reageren op de door de Tweede Kamer aanvaarde motie over, onder meer, de samenstelling van de commissie (Kamerstuk 23 956/24 147, nr. 2). Voor de uitkomsten van dit beraad verwijst de commissie naar haar brief van 15 november 1995 (Kamerstuk 24 147, nr. 2).

In een vergadering van 9 november 1995, waarin ook de minister van Justitie aanwezig was, vonden voortgezette besprekingen plaats over de situatie op Aruba, volgend op de besprekingen van 7 juni 1995.

3. Behandeling van ingekomen brieven

In de verslagperiode ontving de commissie vijf brieven van adressanten over vermeende af luister- dan wel intimidatiepraktijken. Eén van deze brieven is voor een reactie doorgeleid naar de minister van Binnenlandse Zaken. De overige brieven konden naar kennelijke tevredenheid worden beantwoord. Daarnaast ontving de commissie nog brieven van de heer Wilman, waaromtrent de commissie reeds eerder had besloten de zaak als afgedaan te beschouwen. Ook ontving de commissie nog een brief over de opheffing van het IRT en één over de inzage in dossiers bij de Binnenlandse Veiligheidsdienst. Bovendien ontving de commissie het verzoek om contacten te onderhouden met haar zustercommissie in het Sloveense parlement. Ten slotte ontving zij enkele brieven van de minister van Binnenlandse Zaken over een aantal operationele aangelegenheden.

De voorzitter van de commissie,
Wallage

De griffier van de commissie,
Van der Windt